

21. 8. 2019

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ ťpravĚ ke dni publikace.

Lze s ohledem na princip nemo tenetur se ipsum accusare po prĚvnĚ moci rozhodnutĚ v prĚkaznĚm řĚzenĚ na mĚstĚ ex officio zahĚjit zkrĚcenĚ prĚzkumnĚ řĚzenĚ, v nĚmŹ by bylo moŹnĚ prĚkazovĚ blok zrušit a postoupit vĚc k řĚzenĚ sprĚvnĚmu orgĚnu?

Na webu e-pravo.cz jsem se v prĚspĚvku[1] zveřejnĚnĚm dne 06.03. 2019, jehoŹ nĚzev byl otĚzkou [„Lze odpovĚdnost za prĚstupek provozovatele vozidla podle zĚkona o silniĚnĚm provozu zaloŹit na dĚkazu z kamerovĚho zĚznamu provozovanĚho obecnĚ nebo mĚstskou policiĚ?“, zamĚřel nad nĚkterĚmi aspekty prĚstupkovĚho prĚva v dopravĚ. TĚmto prĚspĚvkem bych rĚd „volnĚ“ pokračoval v tĚto tĚmatice, bytĚ ponĚkud jinĚm smĚrem s jinĚm nĚmĚtem.

TĚmĚr kaŹdĚ, kdo jako řĚdiĚ nĚkdy spĚchal dopravnĚ prĚstupek, se setkal s tĚm, Źe mu za toto deliktĚnĚ jednĚnĚ byla na mĚstĚ zakroĚujĚcĚm policistou Policie ĚR, nebo strĚŹnĚkem obecnĚ ěi mĚstské policie, uloŹena penĚŹitĚ pokuta, a to buď formou bloku na pokutu na mĚstĚ zaplacenou, nebo formou bloku na pokutu na mĚstĚ nezaplacenou [k tomu viz. § 91 zĚkona ě. [250/2006](#) Sb., o odpovĚdnosti za prĚstupky a řĚzenĚ o nich].

Je skuteĚnostĚ, Źe v ĚeskĚ republice se stalo „ustĚlenou praxĚ“, Źe v prĚpadech, kdy policistou ěi strĚŹnĚkem *tvrzenĚ skutek* obvinĚnĚho z prĚstupku [k tomu viz. § 69 odst. (1) zĚkona ě. [250/2016](#) Sb., o odpovĚdnosti za prĚstupky a řĚzenĚ o nich], v nĚmŹ je spatřovan prĚstupek, lze dokazovat pouze vĚpovĚdĚ policistĚ ěi strĚŹnĚkĚ zasahujĚcĚch na mĚstĚ, **policistou ěi strĚŹnĚkem je obvinĚnĚmu z prĚstupku na mĚstĚ nabĚdnuto, Źe pokud bude formĚlnĚ souhlasit se zavinĚnĚm** - a to bez ohledu na to, zda se skutkovou a prĚvnĚ strĚnkou dĚje obvinĚnĚy z prĚstupku skuteĚnĚ o svĚ vĚli souhlasĚ ěi nikoliv - **bude v prĚkaznĚm řĚzenĚ na mĚstĚ uznĚn vĚnnĚm pouze ze spĚchĚnĚ prĚstupku „mĚrnĚjšĚho“**, ěemuŹ pak bude odpovĚdat jak prĚvnĚ kvalifikace skutku, tak i druh a vĚře sankce uklĚdanĚ za takto „prĚvnĚ“ kvalifikovanĚy prĚstupek.

DBK PARTNERS[®]
ADVOKĚTNĚ KANCELĚŘ

NĚkterĚ prĚstupky v dopravĚ vřak nelze projednat „prĚkazem na mĚstĚ“; jde konkrĚtnĚ o 24 prĚstupkĚ, za kterĚ se podle zĚkona o provozu na mĚstnĚch komunikĚcĚch uklĚdĚ zĚkaz ěinnosti[2] [viz. § 125c odst. (8) zĚkona ě. [361/2000](#) Sb., o provozu na mĚstnĚch komunikĚcĚch]. I prĚsto, je za okolnostĚ popsanĚch v prĚdchĚzejĚcĚm odstavci, nĚkdy ze strany policistĚ ěi strĚŹnĚkĚ

postupováno tak, že věc je *se souhlasem obviněného z přestupku*, vyřízena na místě příkazem.

Stává se však, že v rámci výkonu dohledu nad činností policistů se na tento *procesně nesprávný* postup přijde, v důsledku čehož pak bývá ze strany krajských ředitelství policie zahajováno *ex officio* tzv. zkrácené přezkumné řízení, v němž je příkazový blok zrušen a přestupková věc je po právní moci rozhodnutí postoupena k řízení příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

V souvislosti se shora uvedeným tak vzniká otázka:

- *Lze s ohledem na princip nemo tenetur se ipsum accusare po právní moci rozhodnutí v příkazním řízení na místě ex officio [tedy bez návrhu a pouze z moci úřední] zahájit zkrácené přezkumné řízení, v němž by bylo možné příkazový blok zrušit a postoupit věc k řízení správnímu orgánu [obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností]?*

Touto velmi zajímavou otázkou by se měl v blízké budoucnosti zabývat Nejvyšší správní soud, a to ke kasační stížnosti obviněného z přestupku, která byla u toho soudu podána dne 11.06. 2019.

Skutkové okolnosti shora uvedené právní věci jsou takovéto:

Správním rozhodnutím odboru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy bylo ve zkráceném přezkumném řízení rozhodnuto o tom, že se ruší a vrací se zpět správnímu orgánu I. stupně rozhodnutí vydané policistou Místního oddělení Vokovice, Obvodního ředitelství policie Praha, v příkazním řízení na místě, kterým bylo rozhodnuto podle § 91 zákona č. [250/2006](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, jímž byl žalobce[stěžovatel] uznán vinným ze spáchání přestupku za nějž mu byla příkazovým blokem uložena bloková pokuta ve výši 2.500,-Kč, která byla žalobcem na místě policistovi zaplácena.

Přesto, že shora uvedené správní řízení bylo řízením přezkumným, v rozporu s ustanovením § 94 odst. (4) a (5) správního řádu se Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, v napadeném rozhodnutí ze dne 23.07. 2018, vůbec nezabývalo tím, zda:

- i když rozhodnutí podřízeného správního orgánu [tj. policisty] bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla žalobci, který nabyl práva z něj v dobré víře [tj. pro žalobce příznivější následek], je či není ve zjevném nepoměru k újmě, která by vznikla veřejnému zájmu,
- zrušením nebo změnou shora uvedeného rozhodnutí policisty nedojde k zásahu do jiného subjektivního veřejného práva [které svědčí žalobci], kterým je v tomto konkrétním případě ochrana ústavního principu zákazu sebeobvinění [k tomu podrobněji níže], které je s ohledem na jeho ústavní podstatu taktéž veřejným zájmem.

Správním rozhodnutím Policejního prezidia České republiky, ředitelství služby pořádkové policie, bylo zamítnuto včasné a právně přípustné odvolání žalobce, a odvoláním napadené rozhodnutí odboru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 23.07. 2018, bylo potvrzeno.

Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu jakož i proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, podal žalobce včasnou a právně přípustnou správní žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl, přičemž argumentace správního soudu k věci samé je obsažena *de facto* pouze v jediném odstavci.

Mám za to, že s ohledem na princip *nemo tenetur se ipsum accusare* po právní moci rozhodnutí v příkazním řízení na místě *ex officio* **zahájit** zkrácené přezkumné řízení, v němž by bylo možné příkazový blok zrušit a postoupit věc k řízení správnímu orgánu [obecnímu úřadu obce s rozšířenou

působností], **nelze**, přičemž **k tomuto závěru** mě vedou následující **argumenty**:

Součástí ústavního pořádku České republiky, který je součástí práva veřejného, **je i princip zákazu sebeobvinění** [princip *nemo tenetur se ipsum accusare*], který je součástí práv zaručených článkem 37 odst. (1) a článkem 40 odst. (4) české Listiny základních práv a svobod, která jsou aplikovatelná jak pro trestní řízení soudní, tak i trestní řízení správní - tedy přestupkové řízení [k tomu viz. ustanovení § 82 odst. (2) zákona č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich].

Je skutečností, že v České republice se stalo „*ustálenou praxí*“, že v případech, kdy policistou tvrzený skutek obviněného z přestupku, v němž je spatřován přestupek, lze dokazovat pouze výpovědi policistů zasahujících na místě, je policistou obviněnému z přestupku přímo na místě nabídnuto, že pokud bude formálně souhlasit se zaviněním - a to bez ohledu na to, zda se skutkovou s právní stránkou děje obviněný z přestupku skutečně o své vůli souhlasí či nikoliv - bude v příkazním řízení na místě uznán vinným pouze ze spáchání přestupku mírnějšího, čemuž pak bude odpovídat jak právní kvalifikace skutku, tak i druh a výše sankce ukládaná za takto kvalifikovaný přestupek.

Policejní orgán tak činí s ohledem na tu skutečnost, že v přestupovém řízení musí skutkový děj i zavinění obviněného prokazovat obviněnému správní orgán [k tomu viz. § 86 odst. (1) písm. c) zákona č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, *a contrario*], čímž se snaží předejít zastavení přestupkového řízení pro důkazní nouzi přestupkového orgánu.

Stran shora uvedené *ustálené praxe* pak:

- **právní omyl policisty** na místě **lze apriori vyloučit**, a to **s ohledem na** zákonem požadovanou vysokou **odbornou způsobilost** každého jednotlivého policisty, a
- **protiprávní jednání policisty** pak lze taktéž vyloučit, a to **proto, že by se ve všech případech nesprávné právní kvalifikace skutku muselo** - a to bez výjimky - **předpokládat, že tato je** přinejmenším **výsledkem korupčního jednání policisty**, jemuž by pak musel odpovídat i následek, tj. trestní stíhání policisty, přičemž není známo, že by se tak v praxi dělo.

Tedy,

- **postup správního orgánu spočívající v následném zrušení pravomocného rozhodnutí o přestupku** [které vzešlo z příkazního řízení na místě] **v přezkumném řízení** podle ustanovení § 94 správního řádu, nebo § 98 správního řádu, **s odůvodněním o právním omylu policisty stran právní kvalifikace skutku, je přímým zásahem do českým ústavním pořádkem zaručeného práva na zákaz sebeobvinění** [princip *nemo tenetur se ipsum accusare*],

který je součástí práv zaručených článkem 37 odst. (1) a článkem 40 odst. (4) české Listiny základních práv a svobod, která jsou aplikovatelná jak pro oblast trestního řízení soudního, tak i pro oblast trestního řízení správního - tedy pro přestupkové řízení [k tomu srov. § 82 odst. (2) zákona č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich], a to **proto, že v přestupkovém řízení orgán, jemuž byla věc** po pravomocném zrušení pravomocného rozhodnutí o přestupku vzešlého z příkazního řízení **oznámena** podle § 73 zákona č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich [zpravidla obecní úřad obce s rozšířenou působností], **z předchozího přiznání viny** [tj. ze souhlasu s policistou tvrzeným skutkovým stavem věci] **obviněného z přestupku na místě** [k tomu viz. § 91 odst. (1) zákona č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich] **dále vychází**, pročez pak pro účely dalšího rozhodování o vině a trestu bez dalšího považuje skutkový děj za nesporný a obviněnému za prokázaný.

Z důvodů uvedených v předcházejících odstavcích mám za to, že rozhodnutí o zrušení rozhodnutí vzešlého z příkazního řízení na místě s vrácením věci správnímu orgánu I. stupně s pokynem k jeho postoupení příslušnému správnímu orgánu [obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností] **je v rozporu se zákonem** - konkrétně pak s ustanovením § 94 odst. (4) a (5) správního řádu, a též **v rozporu s ústavním pořádkem** - konkrétně pak v rozporu s *právem na zákaz sebeobvinění* zaručeného článkem 37 odst. (1) a článkem 40 odst. (4) české Listiny základních práv a svobod.

Pro úplnost k správním soudem odkazovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23.07.2015 číslo jednací 2 As 126/2015-94 uvádím, že tento je sám o sobě důkazem protiústavní správní praxe, podle níž po zrušení rozhodnutí správního orgánu ve zkráceném přezkumném řízení správní orgán z přiznání viny [tj. ze souhlasu s policistou tvrzeným skutkovým stavem věci] obviněného z přestupku *na místě* [k tomu viz. § 91 odst. (1) zákona č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich] vychází [k tomu viz. odstavce 13. a 14. odůvodnění tohoto rozsudku].

Mgr. Robert Sobotka

[DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Vinohradská 938/37
120 00 Praha 2

Tel.: +420 244 912 463
Fax: +420 244 912 803
e-mail: ak@dbkp.cz

[1] K dispozici >>> [zde](#).

[2] Jedná se o tyto **přestupky**:

1. řízení vozidla nebo jízda na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si řidič přivodil **požitím alkoholického nápoje** nebo užitím **jiné návykové látky**,
2. **odmítnutí podrobit se vyšetření**, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyl řidič ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou,
3. řízení motorového vozidla řidičem, který **není držitelem příslušného řidičského oprávnění**,
4. řízení motorového vozidla řidičem, který je držitelem řidičského průkazu Evropské unie, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, pokud **pozbyl právo k řízení** motorového vozidla na území České republiky,
5. pokud řidič **způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví**,
6. řízení vozidla, na němž v rozporu s jiným právním předpisem **není umístěna tabulka státní poznávací značky**, nebo je umístěna tabulka **registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena**,
7. řízení vozidla, jehož **tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena** anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost,

8. řízení vozidla, které je **technicky nezpůsobilé** k provozu na pozemních komunikacích tak **závažným způsobem**, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích,
9. řízení vozidla, jehož **osvědčení o registraci bylo zadrženo**,
10. řízení vozidla nebo jízda na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je řidič ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
11. řízení motorového vozidla, pokud byl řidiči **zadržěn řidičský průkaz**,
12. řízení motorového vozidla řidičem, který **není k jeho řízení profesně způsobilý** podle zvláštního právního předpisu nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu jiného členského státu nebo Švýcarské konfederace,
13. řízení motorového vozidla, pokud řidič **není držitelem platného posudku o zdravotní způsobilosti**,
14. řízení motorového vozidla řidičem, **jemuž bylo řidičské oprávnění pozastaveno exekučním příkazem** podle exekučního řádu,
15. **překročení nejvyšší dovolené rychlosti** v obci o 40 km.h-1 a více nebo mimo obec o 50 km.h-1 a více,
16. **předjíždění vozidla** v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno,
17. **otáčení, jízda v protisměru, nebo couvání**, na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla,
18. pokud jako **učitel autoškoly** při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,
19. výkon činnosti **učitele autoškoly** bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
20. výkon činnosti **učitele autoškoly**, ačkoliv je schopnost učitele k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,
21. pokud se **učitel autoškoly** při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla odmítne podrobit vyšetření, zda nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou,
22. **recidiva** [spáchání přestupku podle § 125c odst. (1) písm. f) bodů 3, 5, 6 a 8, písm. g) a i) zákona č. [361/2000 Sb.](#), o provozu na místních komunikacích, v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát],
23. **úmyslné nezastavení vozidlo na pokyn „Stůj“** daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou,
24. **vjetí na železniční přejezd** v případech, kdy je to zákonem zakázáno.

Další články:

- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatele do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Autonomní mobilita optikou české legislativy. Kdy se na silnicích dočkáme vozidel bez řidiče?](#)
- [Rodičovská odpovědnost po novele občanského zákoníku: Jak nové principy rovnosti, spolupráce a ochrany dítěte mění praxi soudů a rodin](#)
- [Lhůta a povinnosti při vyrozumění oznamovatele o výsledku posouzení oznámení](#)